



جمهوری اسلامی ایران

وزارت راه و ترابری

سازمان بنادر و کشتیرانی

معاونت امور بندری و مناطق ویژه

دستور العمل اجرایی

نحوه بکارگیری و استفاده از کالاهای مصرفی و مواد اولیه

در مناطق ویژه اقتصادی بندری

تدوین:

اداره کل امور مناطق، بازاریابی و سرمایه گذاری

اداره امور مناطق ویژه و آزاد بندری



فهرست

عنوان

فصل اول - کلیات و تعاریف

بخش اول - کلیات

بخش دوم - تعاریف

فصل دوم - مراحل و روش اجرایی مربوط به بکارگیری و استفاده از کالاهای مصرفی و مواد اولیه در منطقه

بخش اول - مراحل اخذ مجوز

بخش دوم - مراحل ترخیص و خروج

بخش سوم - پرداخت هزینه ها

فصل سوم - ضوابط کلی مربوط به بکارگیری و استفاده از کالاهای مصرفی و مواد اولیه در منطقه

بخش اول - مقررات جاری منطقه

بخش دوم - بازرسی و نظارت

بخش سوم - تخلفات و جرائم

بخش چهارم - پیوست ها



فصل اول: کلیات و تعاریف

بخش اول - کلیات

ماده 1: در اجرای مفاد ماده 8 قانون تشکیل و اداره مناطق ویژه اقتصادی جمهوری اسلامی ایران، دستورالعمل حاضر به منظور ایجاد رویه واحد تدوین و از تاریخ ابلاغ لازم الاجرا می باشد.

ماده 2: مطابق ماده 21 قانون تشکیل و اداره مناطق ویژه اقتصادی جمهوری اسلامی ایران فعالیتهای درون هر منطقه به استثناء مواردی که در این قانون به آن اشاره شده است تابع سایر قوانین و مقررات جمهوری اسلامی ایران است بدین لحاظ مناطق ویژه اقتصادی بندری از حیث قوانین و مقررات راهنمایی و رانندگی جزئی از سرزمین اصلی محسوب می شود. لذا کلیه موارد مرتبط با امور حمل و نقل و ترافیک، کنترل، تنظیم و تسهیل عبور و مرور، معاینه فنی وسایل نقلیه، تصادفات، اجرائیات، اخذ جرایم رانندگی و سایر مواردی که بموجب قانون مقرر گردیده و یا در آینده تصویب خواهد شد، تابع مقررات عمومی کشور می باشد.

ماده 3: شرح کلیه اصطلاحات و واژه هایی که در بخش دوم از فصل اول این دستورالعمل آمده، منطبق با تعاریفی است که در استانداردها پذیرفته شده و یا در قوانین و مقررات جاری مملکت به آن اشاره شده است.

بخش دوم: تعاریف

ماده 4: عبارات و اصطلاحات بکار رفته در این دستورالعمل دارای معانی ذیل می باشند:

1-4 - منطقه ویژه اقتصادی بندری: منظور منطقه حراست شده ای است که به موجب ماده یک از قانون تشکیل و اداره مناطق ویژه اقتصادی جمهوری اسلامی ایران ایجاد و در حال حاضر شامل مناطق ویژه اقتصادی بندری شهیدرجایی، بوشهر، امیرآباد می باشد و در آینده به بندری که مطابق قانون فوق منطقه ویژه می گردند نیز تسری می یابد.

2-4 - سازمان: سازمان مسئول مناطق ویژه اقتصادی بندری، سازمان بنادر و کشتیرانی می باشد.

3-4 - اقلام وارداتی: شامل مجموع کالاهای موضوع این دستورالعمل نظیر کالاهای مصرفی (قطعات یدکی و مواد مصرفی) و مواد اولیه (داخلی و خارجی) که برای مصرف، تعمیر پردازش و یا تبدیل وارد مناطق میگردند.

4-4 - مجوز فعالیت: مجوزیست که توسط منطقه به اشخاص حقیقی و حقوقی واجدالشرايط حسب ضوابط و مقررات جهت استفاده از تسهیلات و مزایای خاص مناطق ویژه اقتصادی بندری اعطاء می گردد.



5-4 - مجوز بکارگیری و استفاده از کالاهای مصرفی و مواد اولیه: مجوزیست که توسط منطقه به اشخاص حقیقی و حقوقی واجد شرایط حسب ضوابط و مقررات جهت بکارگیری و استفاده اقلام فوق در منطقه اعطا می گردد.

6-4 - متقاضی: اشخاص حقیقی و حقوقی یا نمایندگان قانونی آنها می باشند که در چارچوب قوانین و ضوابط جاری منطقه، درخواست استفاده و بکارگیری اقلام وارداتی خود را در منطقه می نمایند.

7-4 - کمیته نظارت: به منظور ایجاد هماهنگی در فعالیتهای منطقه و نظارت بر اجرای مفاد مندرج در این دستورالعمل، کمیته ای مرکب از نمایندگان مدیر منطقه و معاونت های مربوط تشکیل که تحت نظر مدیر منطقه فعالیت می نمایند.

8-4 - حکم تحویل و انتقال کالا به محدوده منطقه: حکمی است که توسط منطقه صادر و به اشخاص حقیقی و حقوقی واجد شرایط حسب ضوابط و مقررات بمنظور تحویل و انتقال اقلام وارداتی جهت بهره برداری در محدوده منطقه اعطاء می گردد.

9-4 - مجوز حمل یکسره منطقه: مجوزیست که توسط منطقه بنا به درخواست متقاضی برای کالاهایی که مستقیماً از اسکله بندر به محوطه اختصاصی واقع در محدوده منطقه حمل می شود، صادر و این مجوز بمنزله اعلام موجودی کالاهای فوق در منطقه تلقی می گردد.

فصل دوم- مراحل و روش اجرایی مربوط به نحوه بکارگیری و استفاده از کالاهای مصرفی و مواد اولیه

بخش اول: مراحل اخذ مجوز استفاده از قطعات یدکی و مواد مصرفی

ماده 5 - کلیه طرفین قرارداد با منطقه نظیر صاحبان صنایع، واحدهای تولیدی و بازرگانی و وارد کنندگان می توانند با استفاده از تسهیلات و مزایای خاص منطقه نسبت به واردات کالاهای مصرفی جهت سرویس، نگهداری و تعمیر وسایل نقلیه، تجهیزات و ماشین آلات، مواد اولیه اعم از قطعات برای خط تولید، ابزار تولیدی (ماشین آلات صنایع) و تبدیل، تکمیل و یا پردازش کالا در منطقه اقدام و براساس موارد مشروحه ذیل مورد بهره برداری قرار دهند.



ماده 6 - متقاضی واردات به منطقه جهت استفاده از ارقام وارداتی ضمن دارا بودن مجوز فعالیت باید حائز یکی از شرایط ذیل باشد.

- 1- قرارداد مستقیم با منطقه نظیر قرارداد پیمانکاری، سرمایه گذاری و ...
- 2- قرارداد پیمانکاری با اشخاص حقیقی یا حقوقی دارنده قرارداد مستقیم با منطقه که مرتبط با نوع و کاربری ارقام وارداتی باشد، در این صورت دارنده قرارداد مستقیم باید ضمن معرفی متقاضی، کتباً نحوه بهره برداری را تضمین و به منطقه ارائه نماید.
- 3- مجوز بهره برداری یا پروانه تاسیس کارخانجات یا واحدهای تولیدی.

ماده 7 - متقاضی واردات به منطقه جهت استفاده باید ضمن ارائه مدارک مندرج در ماده 6، فرم درخواست مندرج در پیوست شماره 1 را که حاوی اطلاعات ذیل می باشد در دو نسخه تکمیل و تحویل منطقه نماید.

- 1- مشخصات و نوع و کاربری ارقام وارداتی
- 2- مواد اولیه و کالاهای مصرفی مورد نیاز جهت کاربری در طول یک دوره زمانی مشخص
- 3- مجوز بهره برداری یا پروانه تاسیس واحد تولیدی
- 4- رعایت استانداردهای مصوب (نام موسسه استاندارد)

تبصره 1: منظور از استانداردهای مصوب، لیست استانداردهای معتبر و مورد قبول موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران و ضوابط مربوط به آن می باشد که به اداره کل مقررات و صادرات و واردات گمرکات کشور اعلام میگردد.

تبصره 2: در مواردی که برای ارقام وارداتی استاندارد اجباری تعیین گردیده، وارد کنندگان موظف هستند ضمن رعایت ضوابط استانداردها، گواهی انطباق با استاندارد را در صورت لزوم به منطقه ارائه نمایند.

ماده 8 - مدارک و اسناد مورد لزوم جهت صدور مجوز استفاده از ارقام وارداتی که توسط متقاضی باید ارائه گردد:

- 1- تکمیل فرم مربوط به درخواست صدور مجوز (پیوست شماره 1 در 2 نسخه)
- 2- فاکتور یا گواهی مبدا
- 3- قبض انبار یا مجوز حمل یکسره منطقه
- 4- تصویر بارنامه دریایی یا پروانه ترانزیت (کپی برابر اصل شده باشد)
- 5- فهرست عدل بندی
- 6- کپی اساسنامه، آگهی تاسیس و آخرین آگهی تغییرات شرکت (اشخاص حقوقی) و یا کپی مجوز بهره برداری
- 7- کپی شناسنامه و یا سایر اسناد شناسایی معتبر متقاضی یا وکالت نامه رسمی در خصوص نمایندگی



8- گواهی استاندارد

9- فیش پرداختی مربوط به هزینه صدور اسناد

ماده 9- منطقه درخواست مندرج در ماده 7 را (حسب نوع فعالیت متقاضی از قبیل قرارداد، مجوز فعالیت پیمانکاری) برابر اسناد و مدارک ضمیمه آن (ماده 8) مورد بررسی قرار داده و در صورت عدم وجود ایراد و نقصی در مدارک تحویلی، نسبت به ثبت آن اقدام می نماید.

ماده 10- پس از ثبت درخواست، نسخ آن بشرح ذیل تفکیک میگردد:

1- نسخه اول به انضمام مدارک آن به اداره منطقه ویژه و سرمایه گذاری جهت طی مراحل (نسخه اصل)

2- نسخه دوم به متقاضی جهت اطلاع و پیگیری (کپی)

ماده 11- منطقه حسب مورد با استفاده از نظر کارشناسان مورد تأیید منطقه نسبت به صدور مجوز اقدام می نماید.

تبصره 1: صدور مجوز با تأیید مدیر منطقه یا نماینده وی و پس از پرداخت هزینه ها و عوارض منطقه و ارائه مفاسد حساب قابلیت اجرا خواهد داشت.

تبصره 2: مجوز صادره با نام و فقط در صورت تغییر مالکیت و حسب اعلام متقاضی پس از موافقت منطقه قابل انتقال می باشد.

ماده 12- پس از صدور مجوز استفاده و بکارگیری ارقام وارداتی، منطقه با رعایت مراحل ذیل نسبت به صدور حکم تحویل و انتقال کالا به اماکن یا محوطه منطقه اقدام می نماید.

1- انجام عملیات ارزیابی و تکمیل فرم مربوط توسط کارشناس ارزیاب (پیوست شماره 2)

2- تنظیم فرم مربوط به حکم تحویل و انتقال کالا به محدوده منطقه در سه نسخه (پیوست شماره 3)

3- امضاء حکم تحویل و انتقال کالا به محدوده منطقه

4- ثبت حکم و تفکیک نسخ آن بشرح ذیل:

الف: نسخه اول به متقاضی جهت ارائه به انبار

ب- نسخه دوم به گمرک

ج- نسخه سوم بایگانی

بخش دوم: مراحل ترخیص و خروج ارقام وارداتی

ماده 13- بهره بردار در صورت رعایت شرایط ذیل می تواند نسبت به خروج ارقام وارداتی از منطقه اقدام نماید.

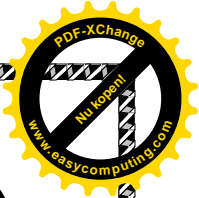
1- تکمیل و تحویل درخواست خروج توسط متقاضی



- 2- ابطال حکم تحویل و انتقال کالا به محدوده منطقه و اعلام این موضوع به گمرک توسط منطقه
- 3- برگشت کالای باقیمانده به انبار و صدور قبض انبار جدید توسط منطقه
- 4- ارائه کپی قبض انبار قابل معامله صادره توسط منطقه و اخذ مدارک قبلی
- 5- ارائه کپی گواهی مبداء صادره توسط منطقه
- 6- انجام تشریفات گمرکی (ثبت و ترخیص اقلام در منطقه)
- 7- پرداخت هزینه ها و عوارض منطقه و ارائه مفاسد حساب
- 8- دریافت مجوز بارگیری پس از ثبت در دفتر کل انبارها و ارائه آن
- 9- دریافت بیجک خروجی و ارائه آن
- 10- ارائه پروانه سبز گمرکی جهت ثبت در دفاتر و درب خروج منطقه و خارج نمودن کالا

بخش سوم: پرداخت هزینه ها

- ماده 14 - اقلام ورودی به منطقه شامل مواد اولیه و کالاهای مصرفی مشمول پرداخت هزینه های صدور اسناد براساس نوع کاربری و خدمات ارائه شده بشرح ذیل می باشد.
- 14-1- صدور مجوز استفاده و بکارگیری ریال
 - 14-2- تمدید مجوز استفاده و بکارگیری ریال
- ماده 15 - سایر هزینه های بندری حسب روال جاری منطقه قبل از صدور محاسبه و اخذ میگردد.
- ماده 16 - افزایش یا کاهش سالیانه مبالغ فوق تا سقف 20% در اختیار معاونت امور بندری و مناطق ویژه بوده و مازاد برآن توسط هیات عامل سازمان تعیین می گردد.



فصل سوم: ضوابط کلی مربوط به بکارگیری و استفاده از کالاهای مصرفی و

مواد اولیه در منطقه

بخش اول: مقررات جاری منطقه

ماده 17 - براساس مفاد ماده 7 قانون تشکیل و اداره مناطق ویژه اقتصادی، سازمان مسئول منطقه مکلف به صدور مجوز برای انجام فعالیت های اقتصادی، عمرانی، ساختمانی، فرهنگی و خدماتی می باشد.

تبصره: متقاضی دریافت مجوز فعالیت باید علاوه بر درخواست، اسناد مثبت (تصویر مدارک شرکت، توجیه اقتصادی) مبنی بر نوع فعالیت خود را به منطقه ارائه نماید

ماده 18 - متقاضی باید قبل از بکارگیری و استفاده نسبت به اخذ مجوز از منطقه اقدام نماید.

ماده 19 - بهره بردار می تواند با رعایت سقف مجاز تعیین شده در مجوز بکارگیری و استفاده ارقام وارداتی، نسبت به واردات مواد اولیه و کالاهای مصرفی مجاز برای یک دوره زمانی معین اقدام نماید. ارقام فوق به منظور مصرف، سرویس، نگهداری و تعمیر تجهیزات و ماشین آلات و یا جهت تولید محصول نهایی مورد استفاده قرار می گیرد.

تبصره 1: معدوم ساختن ارقام موضوع ماده 18 در منطقه مستلزم تأیید کمیته نظارت بوده و جهت این امر تهیه و تنظیم صورت جلسه معدومی توسط کمیته نظارت و حضور متقاضی یا نماینده وی و نماینده گمرک ضروری است، صورت جلسه فوق بعنوان اسناد مثبت جهت تسویه واردات قبلی الزامی است.

تبصره 2: اشخاص حقیقی یا حقوقی موظفند هر 6 ماه قطعات داغی و ضایعات موجود را طبق نظر کمیته نظارت معدوم، مرجوع و یا ترخیص نمایند.

تبصره 3: در صورتی که این ضایعات در ساخت تولیدات دیگر بکار روند مستلزم تأیید کمیته نظارت می باشد.

ماده 20 - دارندگان مجوز بهره برداری در منطقه مکلفند هرگونه تغییر در امر مربوط به مدیریت، شرکاء، سهامداران، سرمایه شرکت و اقامتگاه قانونی خود را به اطلاع مرجع صدور مجوز (منطقه) برسانند.

ماده 21 - در صورت انحلال و یا ابطال شرکت، منطقه مکلف به ابطال مجوز فعالیت آن شرکت می باشد.

ماده 22 - متقاضی واردات و استفاده کالاهای مصرفی نظیر: لوازم، قطعات یدکی و مواد مصرفی برای دوره های متوالی باید هر سه ماه یکبار بنا به درخواست منطقه گزارش چگونگی مصرف، باقیمانده ارقام، ضایعات مربوط و مستندات آن را جهت ارائه به منطقه تهیه نماید. در غیر اینصورت ترخیص ارقام وارداتی متقاضی



از انبارهای منطقه جهت استفاده تا بازرسی و تأیید کمیته نظارت به تعویق خواهد افتاد و متقاضی واردات مسئول تمام هزینه‌های مربوط خواهد بود.

تبصره: متقاضی بکارگیری مواد اولیه جهت تولید و پردازش برای دوره‌های بعدی باید خلاصه گردش کار و درخواست خود را برابر فرم شماره 4 تکمیل و به منطقه تحویل نماید.

ماده 23 - در صورتی که اقلام وارداتی به هر علتی کاربری خود را از دست بدهد و یا در جریان تولید به ضایعات تبدیل شود و متقاضی واردات نخواهد این اقلام را در انبار اختصاصی خود نگهداری کند، موظف است نسبت به خروج و ترخیص اقلام از منطقه، و یا بازیافت و معدوم ساختن آنها اقدام نماید.

ماده 24 - در صورت خروج ضایعات یا داغی قطعات به مقصد سرزمین اصلی، مراحل ارسال به انبار، اخذ رسید انبار و گواهی مبداء و سپس انجام تشریفات گمرکی الزامی است.

تبصره: در صورتی که اقلام فوق‌الذکر بازیافتی باشند با هماهنگی کمیته نظارت به اشخاص بازیافت کننده واگذار می‌شوند. بدیهی است جهت ترخیص اقلام بازیافت شده، اسناد مربوط به میزان ضایعات، تعداد یا مقدار تولید جهت احراز فرایند بازیافت مورد بررسی قرار خواهد گرفت.

ماده 25: منطقه می‌تواند بخشی از وظایف مندرج در این دستورالعمل را به تشخیص خود به بخش خصوصی دارای مجوز فعالیت واگذار نماید که در این صورت درآمدها و هزینه‌های دریافتی به نسبت مشارکت و به میزان درصد مندرج در قرارداد تقسیم می‌گردد.

بخش دوم: کمیته نظارت

ماده 26: به منظور ایجاد هماهنگی و نظارت بر حسن اجرای مفاد مندرج در این دستورالعمل، کمیته ای مرکب از افراد ذیل با حکم مدیر منطقه و تحت نظر وی تشکیل می‌گردد.

- | | |
|----------------------------------|--------------------|
| 1- نماینده مدیر منطقه ویژه | به عنوان عضو کمیته |
| 2- نماینده معاونت بندری و دریایی | به عنوان عضو کمیته |
| 3- نماینده معاونت فنی | به عنوان عضو کمیته |
| 4- نماینده معاونت مهندسی و عمران | به عنوان عضو کمیته |
| 5- نماینده معاونت طرح و توسعه | به عنوان عضو کمیته |
| 6- نماینده گارد | به عنوان عضو کمیته |
| 7- نماینده حقوقی | به عنوان عضو کمیته |



تبصره 1: دبیر کمیته توسط مدیر منطقه از بین اعضاء تعیین می گردد. ضمناً جلسات با دعوت دبیر کمیته تشکیل خواهد شد.

تبصره 2: دفتر مربوط به امور سرمایه گذاری در بنادر بعنوان دبیرخانه کمیته نسبت به دریافت موارد قابل بررسی، صدور اسناد و مجوزها، تشکیل پرونده، تنظیم دستور جلسات و نگهداری سوابق اقدام می نماید.

ماده 27: وظایف و اختیارات کمیته نظارت:

- 1- نظارت و ارزیابی مستمر بر اجرای صحیح مقررات مندرج در دستورالعمل
- 2- تعیین بازرسی به منظور انجام بازرسی دوره ای و در صورت لزوم بازرسی اتفاقی
- 3- نظارت بر تهیه و تنظیم صورجلسات معدوم، بازیافت و سایر مواردی که صراحتاً در دستورالعمل قید گردیده است.

4- تشخیص موارد اهمال و تعلل در اجرای مفاد دستورالعمل و تعیین میزان خسارات وارده

5- رسیدگی به هر گونه شکایات، اختلافات و نحوه اجرای مفاد دستورالعمل

تبصره: کلیه فعالان منطقه یا نمایندگان آنها باید همکاریهای لازم را در راستای نظارت و بازرسی کمیته مزبور بعمل آورده و تسهیلات مربوط را فراهم نمایند.

بخش سوم: تخلفات و جرائم

ماده 28 - تخطی از مقررات این دستورالعمل تخلف محسوب شده و منطقه برابر قوانین و مقررات حسب مورد علاوه بر اعمال مجازاتهای مقرر در قوانین مربوط بشرح زیر عمل می نماید.

1-28- در صورت لغو مجوز بهره برداری دارنده مجوز باید ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ تصمیم قطعی منطقه، اصل مجوز را به مرجع صدور مجوز (منطقه) مسترد نماید.

2-28- شخص حقوقی یا حقیقی دارنده مجوز باید هر گونه تغییر در امور مربوط به شرکت و یا اقامتگاه خود را به اطلاع منطقه برساند. در غیر اینصورت فعالیت او به تشخیص منطقه از یک تا سه ماه به حالت تعلیق در می آید.

3-28- در صورتی که شخص حقیقی صاحب مجوز تمام یا یکی از شرایط مقرر در این دستورالعمل را بنا به تشخیص کمیته نظارت از دست دهد، فعالیت وی تا 3 ماه معلق گردیده و در صورتیکه در مدت یاد شده شرایط مورد نظر را فراهم ننماید مجوز لغو می شود.

ماده 29 - ورشکستگی به تقصیر و تقلب که منجر به انحلال شرکت گردد موجب لغو مجوز می شود.



ماده 30 - اشخاص حقیقی و حقوقی فعال در منطقه موظف به حفظ و نگهداری ابنیه، مستحدثات، تاسیسات و همچنین تجهیزات مستقر در منطقه بوده و در صورت ایراد ضرر و زیان مسئول پرداخت خسارت به منطقه و اشخاص ثالث و رفع نقص وارده برابر تشخیص کمیسیون سوانح بندر می باشند.

ماده 31 - هر گونه جعل و تزویر نسبت به اسناد صادره از منطقه، جعل در اسناد دولتی محسوب و مرتکبین به مجازات مقرر در قوانین مربوط محکوم خواهند شد. علاوه بر این از باب ورود خسارت به منطقه نیز مسئول جبران آن می باشند.

دستوالعمل فوق مشتمل بر 31 ماده و 12 تبصره در اجلاس شماره مورخ
هیات عامل سازمان بنادر و کشتیرانی تصویب و از تاریخ ابلاغ لازم الاجرا می باشد.



بخش چهارم: پیوست ها

- 1- درخواست مجوز بکارگیری و استفاده اقلام وارداتی
- 2- فرم ارزیابی اقلام وارداتی
- 3- حکم تحویل و انتقال اقلام وارداتی به محدوده منطقه
- 4- خلاصه گردش کار نحوه استهلاك مواد اولیه بکار رفته در تولید و پردازش و درخواست مجوز مجدد جهت استفاده و بکارگیری در محدوده منطقه